



Příloha č. 12 závěrečné monitorovací zprávy

SP KVALITA II

**„Národní šetření (včetně informační a poradenské
činnosti)“**

Shrnutí průběhu realizace projektu - sborník



SP Kvalita II.

Obsah:

1. Údaje o systémovém projektu
2. Cíle systémového projektu – analýza naplnění cílů projektu
3. Charakteristika cílové skupiny
4. Řízení projektu
5. Dodavatel projektu – způsob jeho zapojení do projektu
6. Souhrnná informace o naplňování jednotlivých klíčových aktivit a jejich průběhu, včetně komentáře k výstupům a výsledkům projektu
7. Milníky projektu
8. Naplňování horizontálních témat
9. Udržitelnost projektu z hlediska dosažených výsledků a výstupů
10. Informace o přidané hodnotě, multiplikačních efektech, inovativnosti v plnění

1. Údaje o systémovém projektu

Název projektu	<ul style="list-style-type: none">• Původně: Vytvoření systému autoevaluace (včetně národních šetření; informační a poradenské činnosti)• Po podstatné změně: Národní šetření (včetně informační a poradenské činnosti) schválené dne 8. 12. 2006
Zkrácený název	KVALITA II
Registrační číslo	CZ.04.1.03/3.1.00.4/0001 (ClhFbB)
Operační program	Rozvoj lidských zdrojů
Název priority	3 Rozvoj celoživotního učení
Název opatření	3.1 Zkvalitňování vzdělávání ve školách a školských zařízeních a rozvoj podpůrných systémů vzdělávání
Období realizace projektu	18. července 2005 - 30. září 2008
Zdroje financování	Systémový projekt byl spolufinancován Evropským sociálním fondem (dále jen ESF) a státním rozpočtem České republiky (dále jen ČR) v poměru 75% z ESF a 25% z prostředků ČR.
Celková výše finanční podpory	<ul style="list-style-type: none">• Původně 26 450 000 Kč• Po podstatné změně: 9 899 863 Kč
Žadatel	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) – skupina II
Dodavatel projektu	Univerzita Karlova pro část národní šetření

2. Cíle systémového projektu – analýza naplnění cílů projektu

Prioritní cíl projektu

Prioritním cílem projektu bylo zajištění kvality a efektivity vzdělávání na základě vytváření evaluačního prostředí, tzn. konkrétně na základě národních šetření a na základě propojování různých informačních zdrojů a následných analýz a doporučení. Záměrem bylo realizovat národní šetření, která poskytnou mj. základním a středním školám a lokálním autoritám dostatek aktuálních informací a analýzy vedoucí ke zlepšení práce škol a k tvorbě regionální školské politiky a ke stanovení vývoje vzdělávání a školství v krajích a dále povedou k uplatnění absolventů škol na trhu práce.

Specifický cíl projektu

Specifickým cílem projektu bylo:

- hodnocení na úrovni vzdělávacího systému – národní šetření (evaluace vybraných základních a středních škol, vývoj vzdělávání a školství v krajích ČR, uplatnění absolventů škol na trhu práce a jejich hodnocení dosaženého vzdělání);
- Vytvoření podpůrných systémů – semináře, diseminace závěrů projektu.

Analýza naplnění cílů projektu

Vzhledem k tomu, že jednotlivé aktivity byly naplněny dle plánu (viz níže kap. č. 6), je zřejmé, že i cíle byly splněny.

3. Charakteristika cílové skupiny

- Učitelé, ředitelé škol, výchovní poradci, poradenští pracovníci ve školství, další odborní pracovníci
- ZŠ, SŠ

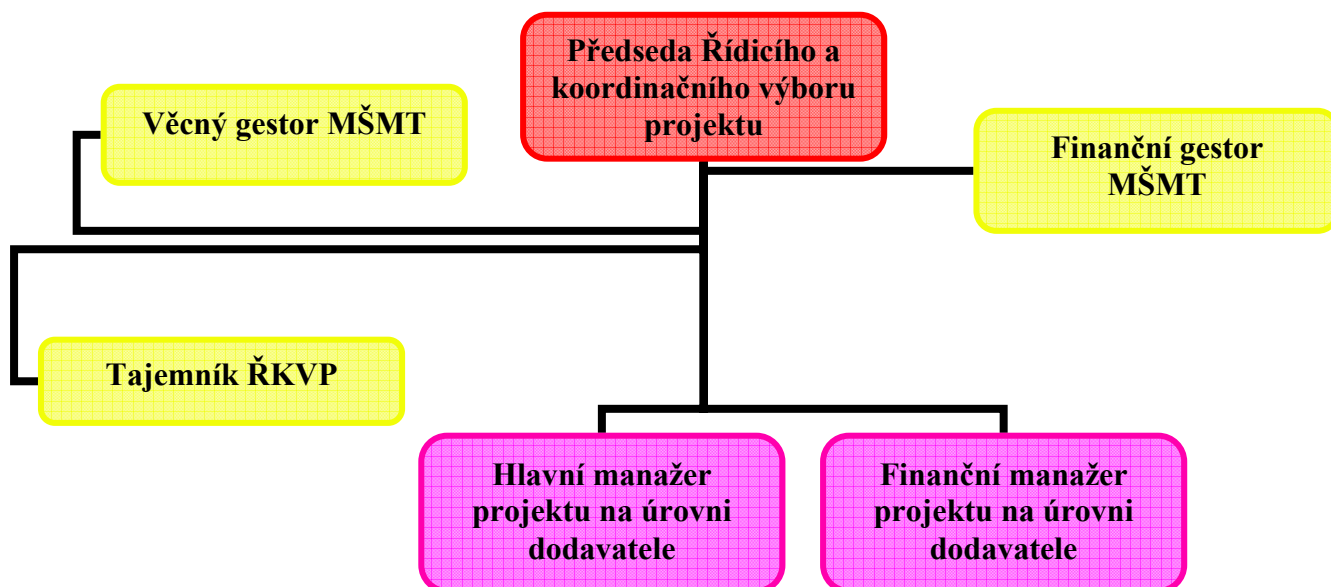
4. Řízení projektu

Řízení realizace projektu se uskutečňuje ve dvou rovinách, a to:

- na úrovni MŠMT (tj. na úrovni Konečného příjemce – O 27 a věcně příslušného odboru – O 20)
- na úrovni dodavatele (UK)

Obě tyto úrovně řízení, tj. na úrovni Konečného příjemce systémových projektů OP RLZ a na úrovni dodavatele byly provázány **Řídicím výborem projektu** (dále jen ŘKVP). Úkolem ŘKVP bylo řešit a zabezpečovat jednotlivé kroky vedoucí k naplnění cílů systémového projektu, koordinovat činnosti dodavatele systémového projektu, analyzovat situaci a průběžně hodnotit plnění činností v souvislosti s realizací systémového projektu.

Schéma:



Složení Řídicího a koordinačního výboru projektu (dále jen ŘKVP):

předseda ŘKVP SP Kvalita I (ŘO 20)	PaedDr. Jaromír Krejčí
za Konečného příjemce (ŘO 27)	RNDr. Zuzana Matušková, Csc. Mgr. Miroslava Drahotová
zástupce O 27 – finanční gestor projektu za MŠMT	Ing. Romana Rozehnalová
tajemnice ŘKVP (O 20) + věcný gestor projektu za MŠMT	Mgr. Jana Ostrýtová
zástupce dodavatele (UK)	Ing. Jan Koucký
zástupce dodavatele (UK)	Ing. Radim Ryška
zástupce dodavatele (UK)	Ing. Marie Ječmínková

5. Dodavatel projektu – způsob jeho zapojení do projektu

Dodavatel projektu (UK)	Dodavatel projektu zajišťoval realizaci aktivit: 2 A1: Evaluace vybraných základních a středních škol 2 A2: Vývoj vzdělávání a školství v krajích ČR 2000-2006 2 A3: Uplatnění absolventů škol na trhu práce a jejich hodnocení dosaženého vzdělání
-------------------------	--

5.1 Realizační tým dodavatele

Univerzita Karlova	Děkan	Prof.RNDr. Pavel Beneš CSc.		
	Hlavní manažer	Jan Koucký		
	Finanční manažer	Marie Ječmínková		
	Gestoři a koordinátoři aktivit	2 A1	Radim Ryška Odborníci: Radim Ryška, Jan Kovařovic, Jan Hučín, Petr Soukup, Jiří Hustupecký, Tomáš Bouda Administrativa: ekon.odd. Pedf	
		2 A2	Jan Koucký Odborníci: Jan Koucký, Tomáš Bouda, Radim Ryška, Jan Kovařovic, Aleš Bartůšek, Petr Voříšek, Martin Lepič, Martin Zelenka Administrativa: ekon.odd. Pedf	
		2 A3	Jan Koucký Odborníci: Jan Koucký, Martin Zelenka, Radim Ryška, Aleš Bartůšek, Jan Kovařovic Administrativa: ekon.odd. Pedf	

6. Souhrnná informace o naplňování jednotlivých klíčových aktivit a jejich průběhu, včetně komentáře k výstupům a výsledkům projektu

6.1 Přehled klíčových aktivit:

2 A 1	Evaluace vybraných základních a středních škol	Univerzita Karlova
2 A 2	Vývoj vzdělávání a školství v krajích ČR 2000-2006	
2 A 3	Uplatnění absolventů škol na trhu práce a jejich hodnocení dosaženého vzdělání	

6.2 Naplňování klíčových aktivit projektu a jejich průběh:

2 A1 Aktivita 1: Evaluace vybraných základních a středních škol

Cílem aktivity bylo propojení různých způsobů evaluace výsledků vzdělávání na úrovni základních a středních škol, rozbor jejich vztahů a na základě rozsáhlých analýz připravit doporučení pro další postup vnitřního i vnějšího hodnocení škol. Aktivita využívá tradiční i nově zaváděné nástroje hodnocení výsledků vzdělávání a konfrontuje navzájem jejich dosažené výsledky. Bezprostředním cílem této aktivity je propojovat různé způsoby hodnocení a získat lepší poznání jejich účinnosti, dlouhodobě však jde o odkrytí hlubších vztahů, o získání lepšího poznání vlivu jednotlivých faktorů na vzdělávací výsledky a o lepší porozumění pojmu kvalita školy.

Podrobný popis realizace:

Byly prostudovány a analyzovány možnosti šetření provedených CZVV, v rámci projektu PISA a v působnosti ČŠI. Všechny vybrané zprávy a šetření byly analyzovány z hlediska využitelnosti v rámci aktivity A1 projektu Kvalita II. V návaznosti na analýzy byla realizována jednání se všemi institucemi, která šetření zabezpečují, s cílem domluvy na podmínkách využití vybraných částí šetření pro potřeby projektu Kvality II. Zároveň byly uskutečněny kroky k tomu, aby bylo využito možností, které skýtají již realizované části projektu PISA. Byla připravena data pro 97 základních a 151 středních škol ze šetření PISA 2000 a data 107 základních a 145 středních škol projektu PISA realizovaného v roce 2003. Byly započaty první analýzy využitelnosti těchto dat z hlediska cílů projektu Kvality II. Dále byly podle harmonogramu provedeny všechny datové práce v rámci zpracování výsledků programu Maturity nanečisto. Byly rovněž zjišťovány možnosti využití dat ze šetření výsledků vzdělávání, která proběhla v rámci projektu Kvalita I. Jedná se o šetření v 9. třídách základních škol, která probíhala pilotně již od roku 2004 nejprve jen v Karlovarském kraji, v následujícím roce již ve třech krajích a v minulém roce 2006 již ve 12 krajích ČR. Tato šetření představují možnosti, kterými by bylo možné posílit datovou základnu pro prováděné analýzy a získání dalších podkladů pro vytváření analytického konceptu. Postupně byly vytvořeny koncepty využití těchto dat. Současně proběhlo zpracování dat o uplatnění absolventů a při přechodu do terciární úrovně vzdělávání a byl vytvořen datový soubor o absolventech. Byly propojeny datové soubory pro dané skupiny škol a byly započaty analytické činnosti v jednotlivých částech datových souborů

v návaznosti na vytčené zkoumané oblasti. Celkově se jednalo se o práci s velmi rozmanitými daty, které postihují nejen výsledky vzdělávání, ale i doplňující informace o škole a rodinném zázemí žáků. Práci s přípravou datových souborů prolínaly rovněž analytické práce, které rozvíjely další koncepty pro zpracování a interpretaci. Analytické práce, tvorba konceptů pokračovaly do června 2008, kdy byly postupně připravovány podkladové materiály pro přípravu ppt prezentací a pokračovala příprava podkladů pro výslednou publikaci, což pokračovalo v následujících měsících. V září byly realizovány čtyři semináře pro cílové skupiny podle projektu. Byla dokončena příprava publikace.

Výstupy úkolu:

název publikace: **Kvalita škol a hodnocení výsledků vzdělávání**, ISBN 978-80-7290-368-9

Abstrakt publikace:

Výsledky škol se liší v důsledku působení určitých faktorů. Některé faktory leží mimo dosah a možnost ovlivnění školou, jiné však školy ovlivnit mohou. Cílem studie je nalézt ty faktory, které na výsledky vzdělávání mají vliv, zkoumat jejich vzájemné vztahy a posoudit využitelnost údajů z různých typů projektů. Výstupem budou ucelené informace pro různé cílové skupiny – školy, zřizovatele, krajskou a centrální úroveň řízení – ke zlepšení podmínek a kvality školního vzdělávání.

Studie porovnává výsledky vzdělávání na úrovni základních a středních škol. Na úrovni povinného vzdělávání byly srovnávány základní školy a víceletá gymnázia, na úrovni středních škol gymnázia, střední odborné školy a učiliště, a také maturitní a nematuritní vzdělávání. Cílem bylo především zjistit, které faktory jsou v jednotlivých typech škol (nebo v různě dělených skupinách škol) nejvýznamnější a na které se tedy zaměřit, tak aby bylo možné co nejefektivněji zlepšovat kvalitu vzdělávání. Dále šlo rovněž o vzájemné srovnání výsledků dosažených v jednotlivých výzkumech a projektech.

Studie využila výsledky již realizovaných projektů, které v dostatečné míře mohly poskytnout údaje k alespoň některým aspektům školního vzdělávání a u nichž bylo možné spojit výsledky vzdělávání s dalšími informacemi o školách a o žácích, příp. s jinými faktory, u nichž se dalo očekávat, že mohou mít k výsledkům vzdělávání vztah. Nejrozsáhlejší dodatečné údaje o podmínkách vzdělávání a o žácích skýtají školní a žákovské dotazníky projektu PISA. Výstupy projektu PISA byly využity na úrovni základních i středních škol. Na úrovni základního vzdělávání byly srovnány s výstupy projektu Kvalita I, v jehož rámci proběhlo testování také v devátých ročnících základních škol.

Ukázalo se, že je možné nalézt faktory, které mají na výsledky vzdělávání měřené testovým způsobem vliv, a že se liší podle některých charakteristik škol. Vedle již tradičně vnímaného vlivu socioekonomického zázemí žáků je důležité se zabývat i aspiracemi žáka, a to jak ve vztahu k vzdělávací dráze, tak vzhledem k profesnímu směřování. Především na základních školách se studie zaměřila vedle celkového popisu faktorů na hledání takových faktorů, jejichž zlepšením by mohlo dojít k zlepšení kvality vzdělávání podle indexu socioekonomického zázemí jejich žáků.

Významnost jednotlivých faktorů se skutečně liší podle socioekonomického zázemí žáků škol. Na školách s nízkým průměrným socioekonomickým zázemím je třeba přednostně řešit někdy až dost vysokou míru nedostatečné formální kvalifikovanosti učitelů, jejich chuti k vzájemné koordinaci a změnám, častější je tu záškoláctví, vyrušování v hodinách a obvyklejší jsou i nedostatky materiálního zabezpečení škol. Na školách s nadprůměrným socioekonomickým zázemím je nutné pro dosažení lepších výsledků žáků věnovat

pozornost dalšímu rozvoji učitelových dovedností, které by ve školách s již tak dobrými výsledky oproti ostatním dokázaly motivovat žáky k dalšímu rozvoji a zlepšování, které by dokázaly rozvíjet i vztah učitelů ke škole a jejímu celkovému fungování. Tyto závěry mají vztah ke konceptu přidané hodnoty. V různých školách je třeba jiných přístupů k tomu, aby nárůst měřitelných dovedností a znalostí nabýval žádoucích hodnot.

Na úrovni středního vzdělávání bylo možné opět využít výstupy projektu PISA, ačkoli se zde jedná jen o žáky v prvních ročnících (i když až v druhém pololetí). Stejně jako u základních škol se ukázaly odlišnosti, a to při rozdělení škol do tří skupin na nematuritní, maturitní odborné a gymnázia. Toto rozdělení v podstatě člení školy i podle indexu socioekonomického zázemí, jako tomu bylo u základních škol. Také výsledky – faktory ovlivňující výsledky vzdělávání – jsou strukturně podobné zjištěním na základních školách. U nematuritních škol se opět ukazuje, že největším problémem této skupiny jsou učitelé – nedostatek kvalifikovaných učitelů, jejich pracovní morálka, vztah k žákům, vyučovací metody, všude existuje velký prostor ke zlepšování. Také u maturitních odborných škol je mnohdy problémem dostatečná aprobovanost či vůbec kvalifikace učitelů. Dále je podstatný faktor žáků, jejich studijní morálky, a celkového klimatu školy vytvářeného jak učiteli tak žáky. U gymnázií je důležitá aktivní snaha učitelů motivovat žáky k lepším výsledkům, ne vždy však byli podle nich hodnoceni i sami učitelé. Rozhodně zajímavým a podnětným faktorem, který byl zjištěn u všech skupin horších škol nezávisle na jejich socioekonomickém zázemí, je nedostatečné materiální vybavení, ať se již jedná o nekvalitní prostory, nedostatečné vybavení a zařízení laboratoří nebo jiné oblasti.

Projekt „Maturita nanečisto“ představuje rozsáhlou informační základnu pro zkoumání některých faktorů. Nedostatek dalších doplňujících informací o školách a žácích však neumožňuje jít do tak detailní úrovně jako u projektu PISA. Výzkum byl proto zaměřen na neúspěšnost v maturitní zkoušce a na její rozložení do jednotlivých škol. Ukazuje se, že se neúspěšnost vždy bude na některých školách kumulovat, ať se posune hranice neúspěšnosti jakkoli nízkou, a že budou existovat školy s významným podílem neúspěšných absolventů, především střední odborná učiliště, ale do jisté míry i SOŠ.

U středních škol existují ještě další informace o jejich výstupech. Jedná se o přechod absolventů škol na další, terciární úroveň vzdělávání, a na pracovní trh. Obě informace je možné vztáhnout přímo k jednotlivým školám. Bylo je tak možné porovnat rovněž s výsledky škol v projektu „Maturita nanečisto“ a zkoumat souvislosti mezi nimi; bylo zjištěno, že existují a jsou významné. Z hlediska uplatnění na pracovním trhu je vhodné využít také informace od samotných absolventů, kteří hodnotí dosažené vzdělání. Odlišnosti se ukazují především mezi jednotlivými typy středních škol, míra získaných dovedností absolventy nematuritních oborů učilišť je v mnohých případech hodnocena významně hůře. U absolventů je vidět posun v hodnocení získaných dovedností oproti jejich starším kolegům na pracovním trhu. Největší zlepšení je vnímáno v jazycích, počítačových dovednostech, v dovednostech organizace a řízení nebo týmové práce. Zlepšení v komunikačních dovednostech, v práci s informacemi, schopnostech prezentace nebo dalšího vzdělávání vnímají více absolventi gymnázií a SOŠ, méně však absolventi učilišť.

Důležitým celkovým poznatkem je, že při vhodném rozdělení škol na skupiny lze nalézt faktory, které mají vliv na kvalitu školního vzdělávání, a to ať už ji měříme testově, nebo podle uplatnění na trhu práce nebo podle přechodu na terciární úroveň. Pro přesnější zjišťování faktorů, které na kvalitu vzdělávání mají vliv, a vzájemných souvislostí je potřebné především rozvíjet dodatečnou informační základnu o školách, resp. o žácích.

Bude na to třeba dbát nejen v dalším rozvoji výkaznictví, ale i v samostatných nebo opakovaných projektech měřících výsledky vzdělávání.

Zhodnocení plnění: Bylo dosaženo výsledků podle očekávané náplně této aktivity.

2 A2 Aktivita 2: Vývoj vzdělávání a školství v krajích ČR 2000-2006

Cílem aktivity bylo zhodnotit vývoj české vzdělávací soustavy po reformě veřejné správy v roce 2000, která vedla k její výrazné decentralizaci (regionalizaci), tj. k přenesení klíčových pravomocí z centra na nově vzniklé kraje. Podstatné je vyhodnotit nejen vývojové tendence a dnešní stav vzdělávací soustavy jako celku, ale též prozkoumat, zda a do jaké míry se liší výsledky v klíčových oblastech mezi jednotlivými kraji a jaké jsou příčiny těchto odlišností. Cílem bylo též identifikovat odlišné přístupy krajů k rozvoji vzdělávací soustavy a srovnat je s potřebami jejich rozvoje a postihnout možné dlouhodobé důsledky takového vývoje nejenom pro každý kraj, ale i pro celou vzdělávací soustavu ČR.

Deskriptivní (analytická) část řešení této aktivity byla výchozím bodem k uskutečnění hlavního cíle - vyvolání reflexe současného stavu na obou úrovních řízení (centrální i krajské) a konstruktivní diskuse o dalším směřování vzdělávací soustavy. Jaké přednosti přinesla decentralizace pravomocí a jaké se ukázaly její hlavní nedostatky? Jaké zkušenosti byly získány a jaká doporučení z nich vyplývají?

Série seminářů a školení přispěla k lepšímu a všestrannému poznání problémů řízení školství v krajích i k prohloubení společné vzdělávací politiky mezi centrem a kraji. Jedním z důsledků by mělo být i cílevědomější a efektivnější využívání ESF a fondů pro rozvoj vzdělávací soustavy na regionální úrovni.

Podrobný popis realizace:

V první fázi řešení této aktivity byly prostudovány vybrané zdroje informací o vývoji školství a vzdělávání v krajích za posledních pět let. Byly vybrány hlavní skupiny a oblasti, které budou zpracovávány a promítnou se v modulech o vývoji školství v krajích. Těmito oblastmi byly: Ekonomické a sociální profily krajů 1995-2006: vývoj trhu práce, jeho odvětvových a profesních struktur, sociální složení obyvatelstva; Struktury absolventů škol v ekonomice kraje, jejich zaměstnatelnost a uplatnění na pracovním trhu; Demografický vývoj (včetně migrace), účast na jednotlivých stupních vzdělávání; Zájem uchazečů a přijatí ke střednímu vzdělávání, struktura středních škol a oborů/programů středního vzdělávání 1995-2006; Zjišťování výsledků vzdělávání, evaluace a kvalita ve školství; Struktura a charakteristiky školských institucí; Učitelé, pedagogičtí a další pracovníci 1995-2006; Financování a náklady na školství 2000-2006.

Postupně byla identifikována potřebná data, která budou využita k vlastním analýzám a učiněny kroky k jejich získání z ÚIV. Tak byly sestaveny databáze pro řešení jednotlivých oblastí této aktivity, byly využity krajské dlouhodobé záměry, probíhaly analytické práce a byla připravena první část krajských srovnání, která dále slouží pro získání výchozích informací a reakcí ze strany krajů. Ty jsou zpracovávány a postupně v komunikaci s kraji doplňovány.

První čtyři zpracované moduly byly: Účast na vzdělávání v krajském školství a jeho projekce; Uplatnění absolventů škol na trhu práce; Evaluace a kvalita ve školství; Vývoj

středního školství v ČR a jednotlivých krajích. Jelikož existují vazby i na jiné oblasti, byly zároveň zpracovávány další části mezikrajského srovnávání.

Zároveň byly připravovány výstupy do podoby, která byla využita k přípravě prezentací pro semináře v rámci této aktivity. Moduly byly nakonec po zdůraznění některých hledisek dokončeny s následujícími názvy: Účast na vzdělávání a výkony škol, Kvalita a evaluace, Problémy a perspektivy středního školství a Uplatnění absolventů škol na pracovním trhu. Jednalo se o první čtyři moduly připravované pro prezentaci na seminářích realizovaných po změnách termínů nakonec v lednu pro zástupce krajů. Moduly byly připravovány ve formě dokumentů a rovněž jejich prezentace ve formě ppt. Vedle toho byl připraven datový soubor „Projekce obyvatelstva do roku 2020 dle věku a kraje“, který kraje mohou využít ve své práci. Na počátku ledna úspěšně proběhly dva semináře v Praze a Brně, kde byly prezentovány první čtyři moduly. Výstupy z těchto seminářů byly zpracovávány v rámci dalších prací. Na základě komunikace s krajskými zástupci byla stanovena témata dalších čtyř modulů. Ty byly zpracovány tak, aby je bylo možné prezentovat v rámci dalších dvou seminářů krajským zástupcům. Na základě reakcí a připomínek ze seminářů byly moduly dopracovány. Další čtyři moduly – Účast na vzdělávání a výkony škol, Kvalita a evaluace, Problémy a perspektivy středního školství, Uplatnění absolventů škol na pracovním trhu – byly dopracovány a byly zpracovány ppt prezentace pro semináře. Uskutečnily se v září. V září byla rovněž dopracována finální verze publikací, které shrnovaly všechny moduly. Byly připraveny tři publikace podle logického řazení témat: Evaluace, učitelé a vývoj středního školství v ČR; Počty žáků, finanční zabezpečení škol a uplatnění absolventů v krajích ČR; Kvalifikační požadavky na vzdělání v krajích ČR.

Výstupy úkolu:

název publikace: **Evaluace, učitelé a vývoj středního školství**, ISBN 978-80-7290-369-6

Abstrakt publikace:

Evaluace

Pro svoji běžnou funkci a v dobách proměn vzdělávacího systému je zvlášť důležité, aby existoval fungující systém řízení kvality a efektivity. Je to důležité pro všechny úrovně: centrální, krajskou, obecní, pro samotné školy a také pro veřejnost. Stejně jako každý systém, i školský, má-li být řízen, je k tomu potřeba sbírat dostatečný soubor údajů. Tyto údaje je nutné kvalitně vyhodnocovat, aby existoval dostatek informací pro další kroky v řízení.

Text se zabývá širšími otázkami vztahů a souvislostí při budování evaluačního systému na centrální a krajské úrovni. Na základě krajských dlouhodobých záměrů a výročních zpráv hodnotí, jak a s jakými rozdíly kraje přistupují k vytvoření systému evaluace. Dále s využitím dostupných šetření a dalších informačních zdrojů o výsledcích vzdělávání srovnává jednotlivé kraje a jejich výsledky.

Studie využívá krajské úrovně výsledků projektu Kvalita I – testování v pátých a devátých třídách, výstupů projektu PISA a Maturita nanečisto. Srovnává přístup krajů k takovým oblastem, jakými jsou kvalifikovanost a kvalita učitelů, podpora autoevaluace, nebo úspěšnost absolventů při přechodu na terciární úroveň vzdělávání nebo na pracovní trh. Ukazuje, jak jsou výsledky v některých šetřeních v některých krajích podobné nebo jak se v jiných liší. Srovnání představuje jeden z prvních pokusů o taková srovnání na základě většího počtu výzkumů. Tento přístup bude možné dále rozvíjet s rozšiřující se datovou

základnou, která umožní posuzovat konzistentnost výsledků na základě analýz časových řad.

Učitelé

Výsledky výzkumu stále více dokládají klíčový význam učitele pro kvalitu a efektivitu vzdělávání. Většina rozvinutých zemí se však potýká s nedostatkem učitelů, všechny pak s nedostatkem kvalitních učitelů. Učitelství je v ostré konkurenci jiných profesí jako méně náročných cest k uplatnění a většinou kvalitní uchazeče neláká. Požadavky kladené na školy i učitele jsou přitom stále vyšší a složitější. Mění se cíle společnosti i pojetí vzdělávání, role školy i postavení a práce učitele, vzrostly jeho povinnosti i odpovědnost. V posledních padesáti letech se podstatně rozšířil přístup k vzdělávání, složení žáků je dnes mnohem heterogennější, měnily se používané metody i obsah vzdělávání. Na školu se přesouvá odpovědnost za vývoj dětí, rozšiřuje se její sociální funkce školy. Vysoký stupeň autonomie školy vyžaduje od učitelů více iniciativy, tvořivosti a aktivity, práce učitele se stala mnohem náročnější – časově, složitostí i psychickým vypětím.

Problematicke proto věnují značnou a systematickou pozornost nejen jednotlivé země, ale i Evropská komise a OECD. Zaměřují se na zjištění dnešního stavu v členských zemích, na identifikaci nejnaléhavějších problémů a především na různé způsoby, jak je některé země dokážou překonávat. V řadě svých zpráv i studií definovaly hlavní priority učitelství politiky. I když se Česká republika některých výzkumů přímo neúčastnila, je však možné jejich výsledky doplnit našimi relevantními a dostupnými údaji. To je také cílem této dílčí studie.

Po úvodní části, shrnující celkový kontext proměny školy i role učitelů, se postupně sledují hlavní priority učitelství politiky – získat pro učitelství ty nejlepší, zajistit jejich co nejlepší přípravu a další rozvoj, dobré učitele maximálně uplatnit a udržet. Závěry a doporučení z nejdůležitějších výzkumů (především EU a OECD) jsou konfrontovány s vlastními analýzami českého vzdělávacího systému, které také do jisté míry zachycují rozdíly v situaci jednotlivých krajů. V závěrečné části jsou shrnuta hlavní doporučení a konfrontována s klíčovými dokumenty české vzdělávací politiky.

Vývoj středního školství

Cílem této analytické studie je shrnout charakteristické rysy dosavadního vývoje středního školství především v období 2000-2006 a naznačit jeho hlavní tendence až do roku 2015 pro Českou republiku jako celek i pro jednotlivé kraje. Ty se nacházejí v různé situaci díky odlišnému hospodářskému, sociálnímu a demografickému vývoji, liší se tím navzájem a více či méně se odchylují od průměru celé ČR. Po reformě veřejné správy a přesunutí řady pravomocí na krajskou úroveň – tj. od roku 2001 – k tomu přistupují i důsledky odlišných záměrů krajské samosprávy.

Studie proto nejprve zjišťuje na základě dostupných údajů, jak se v období 2000-2006 jednotlivé kraje vyvíjely, zda a do jaké míry se již odlišují. Analýza vychází z kvantitativního vývoje středních škol v jednotlivých krajích a ze zjištěných rozdílů ve struktuře přijímání na střední školy. Na tomto základě se stanoví jak vzdělávací nabídka, tak účast na vzdělávání v jednotlivých krajích, a výsledné rozdíly v průměrné délce vzdělávání jako souhrnného údaje, který nejlépe charakterizuje celý vzdělávací systém. Vzájemné srovnání zjištěných skutečností přispěje k definování rozdílů mezi kraji i k naznačení jejich určité kategorizace. V následující části studie se otevírají problémy dalšího vývoje, které jsou zosřeny výrazným snížením populace ve věku 15-19 let, diskutují se reálné možnosti, jak se s nimi vyrovnat, ale je také naznačen širší rámec

vybízející ke komplexnímu přístupu k řešení problémů. Závěrečná část studie uvádí řešení navrhovaná jednotlivými kraji v jejich nových dlouhodobých záměrech. Měla by vést k diskusi s kraji, jak soustavně sledovat vývoj školství v jednotlivých krajích a jak dospět k hlubší interpretaci odlišného vývoje a jeho příčin.

Analýza vývoje středního školství v jednotlivých krajích je zasazena do širšího rámce vývoje v ČR i v mezinárodním kontextu. Je v tomto ohledu založena na předcházející studii SVP „Nová rizika a nové příležitosti“ publikované v červnu 2007 a uplatňuje její celkové pojetí i závěry, detailní argumentaci však již neopakuje. Analýzy využívají veškerých dostupných dat i vlastních výpočtů a projekcí.

název publikace: **Účast na vzdělávání, financování škol a uplatnění absolventů**, ISBN 978-80-7290-370-2

Abstrakt publikace:

Účast na vzdělávání a výkony škol

První část publikace pojednává o otázkách kvantitativního rozvoje vzdělávací soustavy, kterým se rozumí vývoj účasti na vzdělávání (míry participace) a s tím související počet žáků na školách různých stupňů a druhů, tedy výkony škol. Stručně se zabývá rovněž mezinárodním srovnáním v této oblasti (především OECD a EU), ale hlavní váhu pozornosti věnuje vývoji a rozdílům v jednotlivých krajích České republiky.

Rozebírá všeobecné tendence a trendy vývoje vzdělávacích politik, školských soustav a jejich architektury, věnuje se vysvětlení základních pojmů a ukazatelů, jako je účast na vzdělávání a průměrná či střední délka vzdělávání, jež jsou jedním z klíčových faktorů kvantitativního rozvoje. V další části modul poukazuje na druhý podstatný faktor kvantitativního rozvoje školství, kterým je demografický vývoj odpovídajících věkových skupin (kohort), vysvětluje důvody a způsob vytvoření a možnosti využití nové demografické projekce SVP do roku 2015 pro celou Českou republiku i pro všech čtrnáct krajů.

Dále tato část pojednává o vývoji jednotlivých stupňů a druhů škol (mateřské školy, základní školy, maturitní a nematuritní vzdělávání na středních školách, vyšší odborné školy) a forem vzdělávání (denní a ostatní formy studia), shrnuje vývoj jejich základních ukazatelů (velikosti věkové kohorty, počty žáků a účast na vzdělávání, respektive střední délku vzdělávání). V této části publikace je dále nastíněna jedna z možných variant projekce výkonů do roku 2015 na úrovni České republiky i jednotlivých krajů, přičemž analýzy i projekce berou v úvahu různé varianty vývoje mezinárodní i mezikrajové migrace.

Ekonomika a financování školství

Srovnání ekonomiky a financování regionálního školství v České republice se zabývá ekonomickou situací v České republice a ve čtrnácti českých krajích v letech 2003, 2005 a 2007. Rozdíly ve výdajích jednotlivých krajů České republiky věnovaných na vzdělávání v regionálním školství jsou ukázány na rozdílech v relativních ukazatelích, z nichž se celkové výdaje krajů skládají a které je zároveň dovolují porovnat bez ohledu na tzv. školskou velikost jednotlivých krajů. Protože odchylky v celkových výdajích i v jejich složkách mohou být způsobeny odlišnou strukturou účasti na vzdělávání v kraji, jsou předmětem rozborů důvody rozdílných jednotkových výdajů nejen mezi kraji, ale rovněž mezi různými úrovněmi vzdělávání. Strukturace výdajů podle jednotlivých výdajových

složek byla tudíž provedena jak pro celý „školský rozpočet“, tak pro jednotlivé stupně vzdělávání.

Část textu se věnuje obecnému úvodu do problematiky ekonomiky a financování vzdělávací soustavy a vysvětluje základní ukazatele, které jsou dále analyzovány. Za pomoci názorného schématu a vybraných ukazatelů je popsán vývoj situace v České republice a následující analýzy jsou věnovány podrobnějším rozborům jednotkových výdajů a jejich složek na různých úrovních vzdělávání, konkrétně na úrovni mateřských, základních a středních a vyšších odborných škol. Závěrem jsou pak prezentovány výsledky typologie školských výdajů. V rámci typologie jsou vymezeny čtyři klíčové faktory způsobující rozdíly mezi kraji, díky čemuž je možné sledovat nejen vývoj jednotlivých ukazatelů, ale zároveň vývoj celkové ekonomické situace jednotlivých krajů v širších souvislostech.

Ukazuje se například, že platy pedagogických pracovníků se na různých stupních vzdělávání liší nejen úrovní, ale také svojí variabilitou a rozdílným vývojem v čase, nebo také, že úroveň platů pedagogických i nepedagogických pracovníků se vzhledem k průměrnému platu v České republice v posledních letech ve všech krajích snižuje.

Uplatnění absolventů škol na pracovním trhu

Poslední část publikace o uplatnění absolventů škol na pracovním trhu se zabývá zejména faktory, které souvisejí přímo s obdobím přechodu ze vzdělávání do pracovního života a vlivem, který na to má celková situace na trhu práce. Většina provedených analýz je vytvořena tak, aby bylo možné různé aspekty přechodu ze vzdělávání do zaměstnání srovnávat mezi kraji, zároveň jsou však výsledky zasazeny také do mezinárodní perspektivy.

Nejprve je zkoumán statut mladých lidí během období přechodu, přičemž analyzována je zejména struktura mladých lidí podle toho, zda jsou ještě ve vzdělávání, či již mimo něj. Poté se text zabývá nezaměstnaností mladých lidí, zejména ve srovnání s nezaměstnaností celé dospělé populace. Míra nezaměstnanosti mladých lidí bývá zpravidla zhruba dvakrát vyšší než míra celkové nezaměstnanosti; v poslední době však došlo v České republice k několika zajímavým posunům. Následně je pozornost zaměřena na absolventy středních škol a jejich neúspěšnost v dalším vzdělávacím nebo v pracovním životě. Speciální srovnávací kapitoly zabývající se neúspěšností absolventů jsou věnovány čtyřem základním typům středních škol (OU bez maturity, SOU, SOŠ, Gymnázium) a vyšších odborných škol (VOŠ). V České republice v poslední době rychle roste podíl středoškoláků dále pokračujících ve studiu a tento fakt má zásadní vliv na změnu charakteru přechodu ze vzdělávání do pracovního života. V předposlední části jsou proto rozebrány zdroje této neúspěšnosti, konkrétně pak nesoulad mezi počty vycházejících absolventů a požadavky trhu práce a to v oborové a typové (myšleno typ školy) struktuře. Závěrečná kapitola pojednává o neúspěšnosti absolventů na úrovni jednotlivých škol. Dochází tak k pokusu srovnat jednotlivé kraje podle kvality jejich středních škol, která je měřena úspěšností absolventů při přechodu do dalšího vzdělávání a na trh práce.

název publikace: **Kvalifikační požadavky na vzdělání v krajích ČR**, ISBN 978-80-7290-371-9

Abstrakt publikace:

Strukturální změny, které proběhly v české ekonomice v posledních dvou dekadách, s sebou samozřejmě přinášejí i změny ve struktuře osob na trhu práce a to jak na celorepublikové, tak i na krajské úrovni. Vzhledem ke stále probíhající modernizaci a deindustrializaci české ekonomiky, dochází ke snižování počtu zaměstnaných osob v primárním a sekundárním sektoru a naopak jejich počet se zvyšuje v terciárním a kvartárním sektoru. Změny odvětvových struktur s sebou přinášejí rovněž změny v profesních strukturách. Společně s nimi dochází rovněž ke změnám v kvalifikační náročnosti práce a ve vzdělanostní struktuře pracovní síly. Je tomu tak nejen proto, že se mění struktura, ale i proto, že modernizace výroby a technologie i organizace práce kladou jiné (většinou vyšší) požadavky na vzdělání pracovníků. Kvalifikační náročnost pracovních míst a z ní vyplývající požadavky pracovního trhu se neustále mění a pracovní síla i vzdělávací soustava jsou nuceny na tyto změny reagovat.

Problematicke změn kvalifikačních struktur na trhu práce věnují značnou a systematickou pozornost nejen jednotlivé země EU, ale i Evropská komise. Dlouhodobě se jimi zabývají rovněž v USA. Zaměřují se nejen na zjištění dnešního stavu, ale i na projekci vývoje těchto změn v následujících deseti letech. Porovnáním projekcí a současného stavu lze identifikovat nejnaléhavější problémy, které mohou v příštích letech nastat. Ty jsou způsobeny rozdílnou nabídkou a poptávkou na trhu práce. Včasné informace mohou vzdělávacím institucím pomoci přizpůsobit své vzdělávací programy budoucím požadavkům trhu práce.

Cílem předkládané publikace je zmapovat vývoj struktur trhu práce ve všech čtrnácti krajích České republiky a nastínit pro každý kraj předpokládaný směr dalšího vývoje. Každý kraj je v publikaci popsán v samostatné kapitole, které mají obdobnou strukturu. Nejprve se zaměřují na vymezení geografické polohy kraje a na hlavní makroekonomické ukazatele, jako je hrubý domácí produkt, produktivita práce či disponibilní důchod. Další odstavce jsou věnovány analýze věkové struktury obyvatel každého kraje a struktury zaměstnaných osob a to z pohledu odvětví, profesí i vzdělání. Následující rozbor pracovních míst je zaměřen především na jejich kvalifikační náročnost. Ve všech částech textu je rozebírán nejen vývoj v kraji od poloviny 90. let do současnosti, ale je v nich zahrnuta i projekce předpokládaného desetiletého vývoje do roku 2017. V poslední části je analyzován vliv vzdělání v jednotlivých krajích na míru nezaměstnanosti, na výši průměrné mzdy i na kvalifikační náročnost pracovních míst.

Pro pochopení popisu situace a vývoje v každém kraji je zapotřebí se seznámit s metodikou zpracování, s významem různých pojmů a s použitými klasifikacemi. Proto kromě společného úvodu obsahuje publikace také vysvětlující metodickou část a přílohy, v nichž jsou podrobně popsány použité metodické přístupy, terminologie a klasifikace.

Analýzy uvedené v této publikaci vycházejí převážně z dat, které pravidelně shromažďuje ČSÚ, avšak pro některé dílčí analýzy byla použita rovněž data z krajských ročenek či školských statistik. Pro metodické postupy byly inspirací jednak přístupy používané americkým BLS a také metody použité v rámci projektu CEDEFOP.

Zhodnocení plnění: Bylo dosaženo výsledků podle očekávané náplně této aktivity.

2 A3 Aktivita 2: Uplatnění absolventů škol na trhu práce a jejich hodnocení dosaženého vzdělání

Cílem aktivity bylo postihnout problematiku přechodu ze školy do zaměstnání, která se řadí mezi klíčová témata současného sociálního výzkumu a politického zájmu. Hlavním cílem aktivity bylo komplexní rozpracování a zanalyzování problematiky přechodu absolventů škol na trh práce, jejich uplatnění a zhodnocení dosaženého vzdělání.

Podrobný popis realizace:

Podle harmonogramu naplňování této aktivity byly první tři měsíce projektu věnovány studiu dostupných českých a zahraničních zdrojů jako vstupu pro definování přesných podmínek nového šetření, které je součástí této aktivity. Jednalo se především o následující zdroje informací: výzkum absolventů škol, jež byl proveden na přelomu let 1996 a 1997 firmou UNIVERSITAS; Retrospektivní šetření pracovních sil II., které proběhlo v období od srpna 2002 do září 2003; Výběrové šetření pracovních sil ČSÚ a jeho ekvivalent na evropské úrovni Labour Force Survey Eurostatu včetně Ad Hoc Modulu realizovaném v roce 2000 ve 21 evropských zemích v rámci průzkumu pracovních sil, které bylo zaměřeno na čerstvé absolventy škol.

Ve stejné době bylo provedeno několik jednání se zástupci ČSÚ s cílem zabezpečení šetření realizovaného v rámci projektu Kvalita II jako součást Výběrového šetření pracovních sil, které provádí ČSÚ. Bylo dohodnuto, že je nutné, aby ČSÚ bylo osloveno ze strany MŠMT ministryně. Přesto, že byly splněny požadavky ČSÚ, poslán dopis ministryně, nebyla realizována domluva o spolupráci na šetření v rámci této aktivity. Z toho důvodu byly okamžitě provedeny veškeré aktivity potřebné k tomu, aby bylo možné vypsát výběrové řízení na agenturu, která bude realizovat terénní šetření. Byly formulovány obsahové části výběrového řízení a připraveny všechny další podklady pro jeho vypsání. Výběrové řízení bylo vypsáno 12.6. podle pravidel ESF i českých zákonů, což předpokládalo obeslání alespoň pěti subjektů, které jsou schopny šetření provést. Dodavatel obeslal sedm agentur zabývajících se šetřením trhu práce. Termínem pro podání nabídek byl 10. červenec. Dodavatel obdržel 7 nabídek, které prošly formálním hodnocením. Všechny nabídky prošly do dalšího obsahového hodnocení. Na základě srovnání nabídek byla vybrána agentura Medián, jejíž nabídka byla vyhodnocena jako nejlepší.

Okamžitě po výběru byly provedeny všechny nezbytné formální práce, které předcházely podpisu smlouvy a započetí další fáze prací. Smlouva dodavatele a agentury Medián byla podepsána 27.7.2007. Následně začaly práce na dotazníku. Ten byl vypracován během srpna a dokončen v září 2007. Agentura připravila softwarový produkt pro své tazatele, aby hned na počátku října bylo možné začít s vlastním šetřením v terénu. Šetření bylo realizováno agenturou podle dohodnutých požadavků. Zároveň byly připravovány koncepty pro zpracování dat a jejich interpretaci, jedná se o oblasti jako je subjektivní hodnocení kvalit vystudované školy, vliv vzdělávací kariéry na profesní dráhu, vliv vzdělání rodičů na vzdělávací a profesní kariéru dítěte, nezaměstnanost mladých lidí a postavení v zaměstnání mladých lidí. Zdroji pro přípravu konceptu následného zpracování byla dřívější šetření realizovaná v ČR a zahraničí.

Po přebrání dat z realizovaného šetření nastala v součinnosti s agenturou Medián práce s daty, proběhly analytické činnosti a fáze interpretace analýz a sebraných dat. Postupně byly realizovány práce na konceptech interpretace výsledků šetření a zároveň byly

připravovány semináře a výstupy z analýz pro první prezentaci ještě v červnu 2008. Během dalších měsíců byly výsledky dále zpracovávány a připraveny do podoby prezentačního materiálu pro další seminář v září. Rovněž byla v září dopracována publikace *Přechod absolventů škol ze vzdělávání na pracovní trh: vývoj a srovnání*, jako tištěná podoba výstupu této aktivity.

Výstupy úkolu:

název publikace: **Přechod absolventů škol ze vzdělávání na pracovní trh**, ISBN 978-80-7290-372-6

Abstrakt publikace:

Vzhledem k významným změnám v postavení absolventů na trhu práce je důležité rozumět tomu, jak absolventi hodnotí vystudovanou školu a dosaženou úroveň vzdělání. V části věnované této problematice se publikace snaží odpovědět na několik otázek. Jaké kompetence během svého formálního vzdělávání absolventi získali a jak jsou pro ně důležité v práci? Poskytla jim škola široké základní poznatky, dobré možnosti specializace, upřednostňovala kvantitu poznatků před hlubším a kvalitním poznáním a jaké má získané vzdělání vztah k praxi? Obsahovala výuka zastaralé poznatky, byli příliš teoretické nebo naopak příliš praktické? Hodnotí absolventi volbu úrovně a oboru vzdělání jako správnou, nebo by dnes zvolili jinou vzdělávací dráhu?

Jedna z důležitých částí publikace se zabývá vztahem mezi rodinným zázemím a úspěchem v pracovní kariéře. Rodinné zázemí hraje v České republice v tomto ohledu poměrně významnou roli, proto je třeba znát odpovědi na dvě zásadní otázky. Za prvé, jak společenský původ absolventů ovlivnil jejich vzdělávací kariéru a úroveň jejich dosaženého vzdělání, a za druhé, jaký vliv to má na jejich úspěch na trhu práce? Samotný úspěch v práci je v textu zmapován hned v několika částech. Jde zejména o zkoumání délky hledání prvního zaměstnání, kvality prvního zaměstnání, mobility na začátku pracovní kariéry a kvality současného zaměstnání.

Pro zkoumání vztahu mezi rodinným zázemím, vzděláním a zaměstnáním byl vytvořen konceptuální model, který bylo možné operacionalizovat a poté empiricky testovat. Výchozím bodem modelu je rodinné zázemí jedince, tvořené čtyřmi charakteristikami: vzděláním rodičů, povoláním rodičů, ekonomickým kapitálem rodiny a jejím sociálním kapitálem. Uvedené charakteristiky rodinného zázemí spolu přirozeně významně souvisejí. Rodinné zázemí pak hraje důležitou roli při utváření hodnotové orientace rodiny a je podstatné pro chování, jednání a zaměření jedince i školy, které tak fungují jako zprostředkovatelé vlivu mezi rodinným zázemím a dosaženým vzděláním. Přímý vliv rodinného zázemí na vlastní snahu jedince a zájem se vzdělávat není tak výrazný, působí hlavně prostřednictvím vlivu podpory ze strany rodiny a podpory ze strany školy a učitelů, které jsou důležité pro vlastní motivaci dosáhnout co nejvyššího vzdělání. Vlastní zájem a motivace pak zásadním způsobem ovlivňuje úroveň dosaženého vzdělání. Důležitou roli však přitom hraje také vzdělání rodičů. Při přechodu ze vzdělávání do zaměstnání má na kvalitu prvního zaměstnání ústřední vliv úroveň dosaženého vzdělání. Kvalita současného zaměstnání mladých lidí v České republice se pak do značné míry odvíjí od dosaženého vzdělání a kvality prvního zaměstnání.

Vzhledem k prohlubující se globalizaci, rostoucímu vlivu zaměstnavatelů a klesajícím možnostem sociálního státu se snižují jistoty spojené s prací. V řadě evropských zemích jsou ohrožení právě mladí absolventi škol vstupující na trh práce. Mnohdy získávají práci

pouze na částečný úvazek nebo na dobu určitou. V další části publikace je proto zkoumána míra jak objektivní, tak subjektivní nejistoty mladých lidí spojené s jejich postavením na trhu práce v České republice. Objektivní stránka problému je analyzována pomocí četností výskytu zaměstnání na dobu určitou a na částečný úvazek. Z hlediska subjektivně pociťované pracovní jistoty se publikace zabývá zejména obavami ze ztráty zaměstnání a vnímanou jistotou práce.

Spolu s ekonomickými změnami dochází k proměně odvětvové a profesní struktury zaměstnanosti a s tím souvisejících kvalifikačních potřeb pracovního trhu. Proto se v následující části publikace věnuje také úrovni a oboru vzdělání absolventů a požadovanému vzdělání na pracovních místech, která absolventi škol zastávají. Zaměřuje se na míru shody dosaženého vzdělání a vykonávaného zaměstnání a na jejich souvislosti s postavením absolventů na pracovním trhu.

Provedené analýzy jsou z velké části založeny na třech rozsáhlých šetřeních absolventů škol, které v České republice proběhly v letech 1997, 2002 a 2007. Uvedená šetření se sice snažila pokrýt řadu různých témat, důraz však byl vždy věnován i otázkám přechodu ze vzdělávání na trh práce. Použity ovšem byly i jiné zdroje (ELFS Ad hoc modul 2000, ESS 2002-2007, Reflex 2004-2007 atd.) a řada rozborů má proto mezinárodní a srovnávací charakter. Vůbec nejdůležitějším zdrojem většiny analýz bylo ovšem šetření „Výzkum uplatnění absolventů škol na pracovním trhu a kvalifikačních nároků práce“. Výzkum byl uskutečněn jako součást projektu OP RLZ Kvalita II a samotný sběr dat se uskutečnil od října roku 2007 do ledna roku 2008 v České republice.

Zhodnocení plnění: Bylo dosaženo výsledků podle očekávané náplně této aktivity.

7. Milníky projektu

Milníky nebyly v projektu a zakázce definovány. Je možné je brát z hlediska naplnění jednotlivých částí harmonogramu. Všechny části harmonogramu byly postupně splněny.

8. Naplňování horizontálních témat

Projekt SP KVALITA II měl neutrální dopad na horizontální témata: rovné příležitosti, udržitelný rozvoj, informační společnost a dále měl pozitivní dopad na rozvoj místních iniciativ.

Místní iniciativy

Z hlediska implementace tohoto projektu do praxe byla nezbytná spolupráce s místními orgány státní správy a samosprávy, s konkrétními školami, které byly do projektu zapojeny. Výstupy slouží v rovině regionální a municipální a poskytnou příslušným ředitelům škol i jejich zřizovatelům relevantní a aktuální údaje pro strategická rozhodování v oblasti rozvoje lidských zdrojů. V aktivitě 2 se jednalo především o spolupráci s krajskými úřady, s nimiž probíhala průběžná spolupráce. Semináře, které byly pro pracovníky krajských úřadů uspořádány, byly opakovaně hojně navštíveny.

9. Udržitelnost projektu z hlediska dosažených výsledků a výstupů

9.1 Přehled monitorovacích indikátorů (výstupů a výsledků)

Číslo	Název monitorovacího indikátoru	Plánovaná kvantifikace MI k ukončení projektu v r. 2008	Dosažená kvantifikace MI k ukončení projektu
1.01.00 A	Počet podp. osob – poskyt. služeb	200 osob	249 osob
1.04.00 A	Počet podp. organizací	1 ks	1 ks
1.11.00 A	Počet podp. projektů	1 ks	1 ks
2.12.00 A	Počet nově vytv. nebo inovov. produktů	9 ks	10 ks
2.24.00 A	Počet souč. komplex. syst. monitor. a hodn.	3 ks	3 ks

9.2 Průkaznost monitorovacích indikátorů

1.01.00 A – Počet podp. osob – seminářů pro všechny cílové skupiny se účastnilo 249 osob.

Prokázáno na základě prezenčních listin z metodických seminářů

2.12.00 A – Počet nově vytv. nebo inovov. produktů

Publikace

978-80-7290-368-9	Kvalita škol a hodnocení výsledků vzdělávání
978-80-7290-369-6	Evaluační učitelé a vývoj středního školství
978-80-7290-370-2	Účast na vzdělávání, financování škol a uplatnění absolventů
978-80-7290-371-9	Kvalifikační požadavky na vzdělání v krajích ČR
978-80-7290-372-6	Přechod absolventů škol ze vzdělávání na pracovní trh

Prezentace

Aktivita	Název prezentace
A1	Evaluační základních škol
A1	Evaluační středních škol
A2	Krajské moduly 1
A2	Krajské moduly 2
A3	Přechod absolventů škol ze vzdělávání na pracovní trh

Prokázáno na základě vydaných publikací a připravených prezentací.

2.24.00 A – Počet souč. komplex. syst. monitor. a hodn.

Uvádíme, že v každé aktivitě se jednalo o specifický přístup k monitorování a hodnocení dané oblasti, k hodnocení a monitorování kvality na základních a středních školách, k hodnocení a monitorování kvality vzdělávání v krajích a k hodnocení a monitorování oblasti přechodu absolventů na trh práce.

Prokázáno podle úspěšně dokončených aktivit 1, 2 a 3.

9.3 Udržitelnost, pokračování aktivit - diseminace

V projektu vytvořené publikace jsou nositelem informací i v dalším období.

V rámci Prioritní osy 1, oblasti podpory 1.1 OP VK provádět národní šetření.

V rámci aktivity 2A1 se doporučuje pokračovat v analýzách nových dostupných šetření o výsledcích vzdělávání, zajistit, aby v nových šetřeních byl dostatečně zpracován žákovský a školní dotazník, aby byly v souvislosti s výsledky také informace o školách a žácích a mohly se vyhodnocovat. Zjištěné ukazatele uplatnit ve strategických materiálech (dlouhodobých záměrů) ministerstva, krajů a plánů rozvoje škol v návaznosti na rozvíjející se autoevaluaci.

V rámci aktivity 2A2 se doporučuje témata modulů aktualizovat s novými údaji a daty, sdílet témata s kraji, komunikovat v odborné rovině se zástupci krajů a rozvíjet dále know-how o tématech důležitých pro krajské strategické činnosti.

V rámci aktivity 2A3 se dále doporučuje rozvíjet téma uplatnění absolventů, podporovat další šetření a zpracovávání tohoto tématu, příp. zapojení se do mezinárodních projektů pro sdílení know-how se zahraničními partnery.

10. Informace o přidané hodnotě, multiplikačních efektech, inovativnosti v plnění

Při řešení všech aktivit byly využity a rozvíjeny integrované přístupy, které kombinují různé metodiky a využívají výstupy z mnoha datových a informačních zdrojů. To se týká aktivit 1a 2, v aktivitě 3 byly využity kromě vlastního know-how také nejlepší znalosti a zkušenosti zhotovitele při podílu na řešení mezinárodního projektu v oblasti uplatnění absolventů na trhu práce.